

För dig med examen från gymnasieskolan (Gy11)

För att kunna bli antagen till en kurs eller ett program på högskolan måste du ha vissa förkunskaper. Går du ett yrkesprogram måste du kolla särskilt att du har de kurser som krävs i din examen. Annars kan du komplettera i efterhand.

Förkunskapskrav = behörighetskrav

På högskolornas webbplatser och på Antagning.se ser du vad som krävs till varje utbildning. Förkunskapskraven är uppdelade i grundläggande och särskild behörighet.

Grundläggande behörighet krävs för all högskoleutbildning på grundnivå och kraven är desamma för alla utbildningar. *Den särskilda behörigheten* varierar beroende på vilken utbildning du söker till.

Grundläggande behörighet

För att vara grundläggande behörig måste du ha en:

- **högskoleförberedande examen** eller
- **yrkesexamen** med lägst betyg E i **Svenska 2 och 3** alternativt Svenska som andraspråk 2 och 3 och i **Engelska 6**.

Särskild behörighet

Förutom kravet om grundläggande behörighet, har många utbildningar också särskilda förkunskapskrav som är kopplade till utbildningens innehåll. Lägsta betygskrav är E om det inte står något annat. *Läs mer på Antagning.se.*

Ditt meritvärde

Om du är behörig räknar vi fram ett meritvärde för dina betyg. Ditt meritvärde utgörs av *jämförelsetalet* tillsammans med eventuella meritpoäng.

Tänk på: Eftersom behörighetskravet styr vilka utökade kurser som räknas med, kan ditt meritvärde variera mellan olika utbildningar.

Ditt jämförelsetal

Här ser du vilka kurser som räknas med:

- Betyg i samtliga kurser som ingår i din examen och betyg som du kompletterat för grundläggande och särskild behörighet räknas med. *Betyget i gymnasiearbetet räknas inte.*
- Betyg i utökad kurs räknas bara med i jämförelsetalet om kursen krävs för behörighet eller ger meritpoäng.
- Om du har betyg i flera kurser som kan ge meritpoäng, räknas de som ger bästa meritvärdet.
- Du kan ersätta betyg i en kurs som ingår i din examen, om du har kompletterat med ett högre betyg i samma kurs.

Läs mer under Räkna ut ditt jämförelsetal och meritvärde (sid 2).

Meritpoäng

Till de flesta utbildningar du söker kan du få meritpoäng för kurser i *moderna språk, engelska och matematik* om du har lägst betyg E. Kurser som krävs för behörighet eller underliggande kurser ger inte meritpoäng. Du kan maximalt få 2,5 meritpoäng.

Meritpoäng för moderna språk* – max 1,5 meritpoäng

- Moderna språk 3 ger 0,5 meritpoäng.
- Moderna språk 4 ger 1,0 meritpoäng.
- Moderna språk 5 ger 0,5 meritpoäng.

Om Moderna språk 3 krävs för särskild behörighet ger Moderna språk 4 och 5 tillsammans 1,5 meritpoäng.

Om du har betyg i Moderna språk 4 men saknar betyg i Moderna språk 5 kan du få 0,5 meritpoäng för ett annat modernt språk (lägst nivå 2). Det är alltså ett annat sätt att få 1,5 meritpoäng utan att läsa Moderna språk 5.

) Med moderna språk menas inte svenska, engelska eller modersmål. **Svenskt teckenspråk ger meritpoäng på samma nivåer som för ett modernt språk.*

Meritpoäng för engelska – max 1,0 meritpoäng

- Engelska 7 ger 1,0 meritpoäng.

Meritpoäng för matematik – max 1,5 meritpoäng

- Matematik 2, 3 och 4 ger 0,5 meritpoäng vardera.
- Matematik 5 ger 1,0 meritpoäng.
- Kurser i matematik specialisering ger 0,5 meritpoäng. Du kan få meritpoäng för flera kurser i matematik specialisering.

Tänk på att kurser från basårsstudier och studier vid folkhögskola aldrig ger meritpoäng eller räknas med i meritvärdet. De kan bara ge behörighet.

Räkna ut ditt jämförelsetal och meritvärde

1. Först ger du dina betyg ett siffervärde:

A	B	C	D	E	F
20,0	17,5	15,0	12,5	10,0	0

2. Siffervärdet för varje betyg multiplicerar du sedan med kursens omfattning i poäng. Så här: Betyg B i en kurs på 100 poäng ger $17,5 \times 100 = 1750$. På det här sättet räknar du fram betygsvärdet för varje kurs. *Gymnasiearbetet ska inte räknas med.*
3. Lägg sedan ihop alla betygsvärden. Betyg i utökade kurser och kompletteringar räknas med om kursen krävs för behörighet, höjer ditt betyg i samma kurs eller ger meritpoäng.
4. Det sammanlagda betygsvärdet delar du sedan med den totala poängsumman som du räknade med i steg 3. Du får då fram *jämförelsetalet*, maximalt 20,00.
5. Till jämförelsetalet lägger du sedan eventuella meritpoäng.
Jämförelsetal + meritpoäng = ditt meritvärde. Ditt meritvärde kan maximalt bli 22,50.

Tips. På Antagning.se finns en räknehjälp för stegen 1–4. Meritpoängen (steg 5) måste du lägga till själv.

Urval och urvalsgrupper

Om det finns fler sökande än platser till en utbildning, gör vi ett urval bland alla behöriga sökande.

Det vanligaste är *betygsurval* och *provurval*. Ibland görs alternativa urval och då konkurrerar man exempelvis med intervjuer eller färdighetsprov.

Betygsurval

Betygsurvalet består av två grupper: betygsgruppen, som delas i BI och BII, och folkhögskolegruppen, BF.

Betygsgruppen	
BI	Gymnasiebetyg, utan kompletteringar.
BII	Gymnasiebetyg, med kompletteringar.

Folkhögskolegruppen	
BF	Sökande som läst allmän kurs på folkhögskola.

Så här fördelas platserna mellan grupperna

- Du som har höjt ditt meritvärde med ett nytt betyg i en kurs, eller med en kurs som ger meritpoäng, konkurrerar både i BI och BII (i grupp BI med ditt ursprungliga meritvärde och i grupp BII med ditt nya högre meritvärde).
- Du som har yrkesexamen och kompletterat för grundläggande behörighet ingår i BI.
- Du som har kompletterat för särskild behörighet, konkurrerar i BII till den aktuella utbildningen.

Platserna fördelas i tre steg:

1. Först fördelas platserna i förhållande till antalet behöriga sökande i betygsgruppen och i folkhögskolegruppen.
2. Sedan fördelas platserna i betygsgruppen i förhållande till antalet behöriga sökande i BI och BII.
3. Till sist minskas platserna med en tredjedel i BII som förs över till BI.

Provurval

Om du har ett aktuellt resultat från högskoleprovet placeras du i ytterligare en urvalsgrupp när du söker en utbildning som du är behörig till. Normalt fördelas minst en tredjedel av platserna utifrån betyg och minst en tredjedel av platserna utifrån högskoleprovresultat.

Läs mer om högskoleprovet på Studera.nu.

FAKTA – examen från gymnasieskolan

Högskoleförberedande examen

- Examen från ett högskoleförberedande program omfattar 2 500 gymnasiepoäng där minst 2 250 gymnasiepoäng ska ha lägst betyget godkänt (E).
- I de godkända betygen måste det ingå kurser i svenska eller svenska som andraspråk på sammanlagt 300 gymnasiepoäng (Svenska 1–3, alternativt Svenska som andraspråk 1–3), engelska på sammanlagt 200 gymnasiepoäng (Engelska 5 och 6) samt matematik på sammanlagt 100 gymnasiepoäng (Matematik 1). I examen ingår också godkänt betyg i gymnasiearbetet.

Bra att veta: En gymnasieexamen från ett högskoleförberedande program ger *grundläggande behörighet*.

Yrkesexamen

- En yrkesexamen omfattar 2 500 gymnasiepoäng där minst 2 250 gymnasiepoäng ska ha lägst betyget godkänt (E).
- I de godkända betygen måste det dels ingå en eller flera kurser i svenska eller svenska som andra språk, engelska och matematik om sammanlagt 100 gymnasiepoäng i varje ämne (Svenska 1, alternativt Svenska som andraspråk 1, Engelska 5 samt Matematik 1), dels kurser inom de programgemensamma ämnena med 400 poäng. Godkänt betyg på gymnasiearbetet krävs också för att få en examen.

Tänk på: En gymnasieexamen från ett yrkesprogram ger bara *grundläggande behörighet* om du har läst och fått lägst betyget E i **Svenska 2 och 3** (eller Svenska som andraspråk 2 och 3) och i **Engelska 6**.

Du kan alltid komplettera i efterhand, men ta reda på vad som ingår i din examen innan du söker till högskolan.